

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж4 102/22
22.9.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Марине Јакић, председника већа, Ловорке Стојнов и Ивана Илића, чланова већа, у парници тужиоца Организација произвођача фонограма Србије из Београда (ОФПС), Дечанска бр. 14, коју заступа адв. Дејан Вуковић из Београда, ул. Владете Ковачевића бр. 2А, против туженог АА из ..., ... бр. ..., кога заступа адв. Милан Недељков из Новог Сада, Максима Горког бр. 6, ради дуга, одлучујући о жалбама странака, изјављеним на пресуду Вишег суда у Београду П4 172/21 од 13.04.2022. године, у седници одржаној 22.9.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженика и пресуда Вишег суда у Београду П4 172/21 од 13.04.2021. године, **ПОТВРЂУЈЕ** у делу става првог којим је одржано на снази решење о извршењу Основног суда у Новом Саду И Ив 1501/18 од 03.12.2018. године за износ главног дуга од 14.750,00 динара са законском затезном каматом од 21.07.2018. године до исплате и у погледу трошкова извршног поступка одређених истим решењем.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Београду П4 172/21 од 13.04.2021. године у преосталом делу става првог и **УКИДА** решење Основног суда у Новом Саду И Ив 1501/18 од 03.12.2018. године у делу у којем је тужени обавезан да тужиоцу на износ главног дуга од 14.750,00 динара плати законску затезну камату од 26.12.2008. године до 20.07.2018. године.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о парничним трошковима из става другог првостепене пресуде тако што се тужени АА **ОБАВЕЗУЈЕ** да тужиоцу Организацији произвођача фонограма Србије (ОФПС) из Београда на име парничних трошкова уместо износа досуђеног побижаним решењем плати 55.200,00 динара са законском затезном каматом од извршности решења до исплате, у року од 15 дана од пријема пресуде.

Свака странка сноси своје трошкове другостепеног поступка.

Образложење

Ставом првим побијане пресуде одржано је на снази решење о извршењу Основног суда у Новом Саду И.Ив.бр. 1501/18 од 03.12.2018. године којим је обавезан тужени да тужиоцу плати дуг од 14.750,00 динара, са законском затезном каматом од 26.12.2008. године до исплате и 830,00 динара трошкова извршног поступка. Ставом другим тужени је обавезан да тужиоцу плати парничне трошкове од 65.630,00 динара.

Против ове пресуде тужени је, благовремено, изјавио жалбу због погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, а тужилац је, благовремено, изјавио жалбу на решење о парничним трошковима. Тужилац је поднео одговор на жалбу туженика и обе странке су тражиле трошкове другостепеног поступка.

Апелациони суд је испитао побијану пресуду, у смислу чл. 386 ЗПП, и одлучио као у изреци из ових разлога.

У спроведеном поступку нема битних повреда одредаба парничног поступка из чл. 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности.

Према стању у списима, тужилац је био оснивач Самосталне угоститељске радње "...” са седиштем у ..., у ул. ... бр. ..., МБ ... Оснивање радње је регистровано у Агенцији за привредне регистре .... године, а радња је брисана из регистра ... године. Записником контролора Организације произвођача фонограма Србије од 31.03.2008. године је утврђено да се у тужениковој угоститељској радњи, површине 80 м², јавно саопштавају фонограми директно и преко ЦД плејера. Корисник није закључио уговор о уступању права на јавно саопштавање фонограма за 2008. годину, а његов објекат је, према површини и начину коришћења за потребе обрачуна и накнаде за коришћење фонограма, спадао у тарифну класу бр. 2 тарифни бр. 1 Тарифе о накнадама које од корисника фонограма наплаћује Организација за колективно остваривање сродних права произвођача фонограма ("Службени гласник РС" бр. 53/08). Тужени је обрачунао накнаду за период од 01.07.2008. године до 31.12.2008. године у нето износу од 12.500,00 динара, што увећано за ПДВ по стопи од 18% износи 14.750,00 динара и сачинио је рачун од 18.12.2008. године. Тужилац је 11.07.2018. године послао наведени рачун и опомену којом је позвао туженика да дуг по рачуну заједно са обрачунатом каматом од 18.12.2008. године плати у року од 7 дана од пријема опомене. Тужени је рачун и опомену према достављеној повратници примио 13.07.2018. године, а дуг није платио, па је тужилац 27.11.2018. године поднео предлог за извршење на основу веродостојне исправе.

Основни суд у Новом Саду је решењем И.Ив.бр. 1501/18 од 03.12.2018. године обавезао туженог да тужиоцу плати 14.750,00 динара са законском затезном каматом од 26.12.2008. године до исплате и ради наплате тог потраживања је одредио извршење. Трошкови извршног поступка су утврђени у износу од 8.030,00 динара. По приговору извршног дужника ово решење је стављено ван снаге у делу у којем је одређено

извршење решењем Основног суда у Новом Саду Ипв.Ив. 54/19 од 05.02.2019. године и одлучено је да се поступак настави у парници као поводом приговора на платни налог. Извршни поверилац је изјавио жалбу на ово решење, па је Виши суд у Новом Саду решењем Гжи 196/19 од 06.05.2019. године преиначио наведено решење у ставу другом изреке, тако што је одредио да се списи доставе на даљи поступак Вишем суду у Београду, као стварно и месно надлежном суду, а у преосталом делу је одбио жалбу. Ставом другим овог решења је одбијен захтев извршног повериоца за досуђење трошкова жалбеног поступка.

Дужник је оспорио потраживање тврдњом да није пао у доцњу, јер му рачун од 18.12.2008. године није достављен и приговором застарелости потраживања.

Тужилац, по одредбама из чл. 143, 145, 149, 150, 163 и 167 Закона о ауторском и сродним правима (“Службени лист СЦГ” бр. 61/04), који је важио у време контроле коришћења био Организација за колективно остваривање права произвођача фонограма, а произвођач фонограма је, по одредби из чл. 124 тачка 3 у вези чл. 29 Закона, имао искључиво право да другоме забрани или дозволи интерактивно чињење доступним јавности жичним или бежичним путем свог фонограма и по одредби из чл. 125 став 1 тачка 2, право на накнаду за јавно саопштавање фонограма, а накнада се, по чл. 125 став 2 закона, наплаћивала као јединствена у износу одређеном тарифом. Организација је, по чл. 168 Закона, била дужна да са сваким заинтересованим корисником или удружењем корисника под равноправним условима закључи уговор о неискључивом уступању права искоришћавања предмета заштите са њеног репертоара, а по одредби из чл. 172 Закона, корисници су били дужни да прибаве дозволу за коришћење предмета заштите.

За 2008. годину је важила Тарифа о накнадама објављена у “Службеном гласнику РС” бр. 53/08 и одредбом из чл. 15 став 1 Тарифе је било предвиђено да се накнада за коришћење предмета заштите са репертоара тужиоца путем јавног саопштавања фонограма одређује у јединственом износу на годишњем нивоу за календарску годину, независно од обима коришћења.

Тужени је у 2008. години користио фонограме са тужиоцевог репертоара за јавно саопштавање у ресторану и имао је законску обавезу да плати јединствену накнаду по наведеној тарифи. По одредби из чл.7 Закона о приватним предузетницима важећег у време коришћења, оснивач радње је својом целокупном имовином одговарао за обавезе које проистекну из обављања делатности радње. Предузетничка радња није могла да буде субјект права и обавеза и није могла да има имовину одвојену од имовине оснивача. Обавеза плаћања јединствене накнаде за коришћење фонограма у ресторану је настала из предузетничке делатности, па околност што је тужени изгубио својство предузетника брисањем из привредног регистра 2009. године, нема утицаја на постојање обавезе. Износ накнаде је обрачунат по Тарифној класи 2, Тарифни број 1, Тарифе важеће за 2008. годину са припадајућим порезом и на обрачунати износ до доношења побијане пресуде није било приговора.

На застарелост потраживања произвођача фонограма по основу јединствене накнаде за коришћење фонограма, према предузетницима као физичким лицима која

личним радом у циљу стицања добити обављају одређену делатност се примењује општи рок застарелости из чл.371 ЗОО. Рок из чл.374 став 1 ЗОО се не примењује на потраживања правног лица према предузетнику, а ни на потраживања предузетника према правном лицу, већ је његова примена законом ограничена на међусобне односе правних лица из уговора о промету роба и услуга.

Тачан је навод жалбе да се предузетници у смислу прописа о привредним друштвима сматрају привредним субјектима исто као и предузећа, али самостални лични рад у виду регистроване привредне делатности ради стицања дохотка је био дозвољен и у време када је када је изменом ЗОО од 18.6 1993. године године, у чл. 374 ст. 1 примена трогодишњег застарног рока који је до тада важио за правна лица у друштвеној својини проширена на потраживања из уговора о промету робе и услуга између свих правних лица, независно од тога да ли је њихов основни капитал у друштвеној, приватној или мешовитој својини. Имаоци самосталних радњи су и тада могли да закључују уговоре о промету роба и услуга са предузећима као правним лицима и привредним субјектима, а закон ипак за потраживања из таквих односа, није прописао краћи застарни рок, већ је краћи рок ограничио на међусобна потраживања правних лица, а не између “ привредних субјеката”. Прописано је да сва потраживања осим оних за која је законом прописан други рок, застаревају у општем року, па тумачењем какво предлаже туженикова жалба, примена одредбе из чл. 374 ст. 1 ЗОО не би могла да се прошири на на међусобне односе правних и физичких лица која по другим прописима имају статус привредног субјекта. У овом случају предмет спора није потраживање из уговора о промету роба и услуга, већ потраживање накнаде за неовлашћено коришћење фонограма. Ради се о законској обавези предузетника као физичког лица и стога је првостепени суд правилно оценио да потраживање накнаде за 2008.годину није престало услед застарелости. Јединствена накнада се по чл.15 Тарифе утврђивала и наплаћивала у годишњем износу, независно од обима коришћења, па је обавеза корисника за 2008. годину истеком те године и тужилац је стекао право да од 1.1.2009. године потражује накнаду. Поступак за наплату је покренут предлогом од 27.11.2018. године пре истека рока из чл.371 ЗОО, па поверилац због протекла времена није изгубио право да своје потраживање остварује судским путем.

Странке износ накнаде и рокове плаћања нису утврдиле уговором, па тужени у смислу чл.324 став 2 ЗОО, није могао да падне у доцњу све док тужилац не утврди износ обавезе и достављањем рачуна не позове дужника да измири дуг. Тужени је рачун за 2008. годину са опоменом добио 13.07.2018. године и тужилац му је оставио рок за плаћање од 7 дана, па је тужени пао у доцњу истеком 7 дана од пријема опомене односно 21.07.2018. године и од тог датума дугује затезну камату. Одлука о камати за период од 18.12.2008. године до 20.07.2018. године је донета погрешном применом чл.324 став 2 ЗОО и због тога је побијана пресуда преиначена делимичним одбијањем захтева за камату. У преосталом делу туженикова жалба је неоснована.

Основано се жалбом тужиоца истиче да је првостепени суд парничне трошкове рачунао неправилном АТ на коју упућује чл. 154 ст.2 ЗПП, а основана је и туженикова примедба на износ парничних трошкова. Тужиоцу по одредби из чл.153 став 3, 154 и 163 ст.1, 2 и 3 ЗПП, припадају парнични трошкови у висини награде за један образложени поднесак по АТ важећој у време пресуђења што према вредности

усвојеног главног захтева износи 9.000,00 динара, заступања на 2 неодржана рочишта (14.12.2020. године и 04.11.2021. године како је трошковником од 13.04.2022. године тражено) по 6.000,00 динара, 3 одржана рочишта по 10.500,00 динара и такса на пресуду 2.700,00 динара, што све износи 55.200,00 динара. Тужиоцу на овај износ припада затезна камата од извршности решења о трошковима до исплате како је трошковником и тражено.

Захтев за накнаду трошкова на име награде за жалбу на решење Ипв Ив 54/19 од 05.02.2019. године је одбијен ставом другим решења Вишег суда у Новом Саду Гжи број 196/19 од 06.05.2019. године, па се у каснијој фази поступка о захтеву за овај издатак није могло поново одлучивати. Предујам плаћен по закључку извршитеља после доношења решења о извршењу није део парничних трошкова, већ улази у трошкове спровођења извршења о чему ће се одлучивати у извршном поступку. Порез на додату вредност тужиоцу би могао да се досуди само као стварни издатак из чл. 150 ст. 1 ЗПП, а странка је дужна да износ и извесност стварног издатка документује рачуном за примљену адвокатску услугу. Тужилац није приложио рачуне са обрачунатим износом ПДВ на примљене адвокатске услуге, па му по одредби из чл.154 став 2 ЗПП припада накнада трошкова заступања по Тарифном броју 13 АТ.

Првостепени суд је према садржини образложења одржао на снази решење И Ив 1501/18 од 03.12.2018. године у обавезујућем делу у целини укључујући и одмерене трошкове извршног поступка од 8.030,00 динара, али у изреци је очигледном омашком у писању уместо тог износа написао "830,00 динара". Ова грешка може да се отклони у свако доба на предлог странке или по службеној дужности решењем из чл. 362 ЗПП.

Тужени је у поступку по жалби остварио незнатан успех у погледу камате и парничних трошкова, а тужиочева жалба на износ парничних трошкова је неоснована и према постинутом успеху је одлучено да свака странка сноси своје трошкове другостепеног поступка. Одговор на жалбу није обавезна парнична радња и тужиоцу није био неопходан да поступа по жалби супротне стране.

Из наведених разлога, на основу чл.390, 394 тачка 4 и чл.165 став 2 ЗПП је одлучено као у изреци.

**Председник већа-судија
Марина Јакић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић